การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย*

THE DEVELOPMENT OF PRISA LEARNING MODEL FOR PROMOTING HONESTY OF YOUNG CHILDREN

สุธิษณา โตธนายานนท์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA ที่ส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย กระบวนวิจัยและพัฒนารูปแบบมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA และหาคุณภาพของรูปแบบ 2) การสร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบและคุณภาพของเครื่องมือ 3) การทดลองนำร่องกับเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลแม่ทะ จำนวน 14 คน และ โรงเรียนบ้านศรีหมวดเกล้า จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงใช้ระยะเวลาในการทดลองนำร่อง 2 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA แผนการจัดประสบการณ์ แบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย และ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบPRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนความคิด ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมกันกระทำ ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์นำไปใช้ และจากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA ไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 แสดงว่า รูปแบบมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยได้

คำสำคัญ : ความซื่อสัตย์, รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA

Abstact

The purpose of this research was to develop the PRISA learning model to promote young children's honesty. This study consisted of 2 steps: 1) Establishing the learning model of PRISA and study the qualifications of the learning model 2) Establishing the instruments and study the qualifications of the instruments 3) The pilot study was conducted with the young

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

**นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทรศัพท์ 083-153-8496 e-mail address : sutisana@hotmail.com ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ชูศรีวงศ์รัตนะ และอาจารย์ ดร.วรนาท รักสกุลไทย

children group, aged 5 to 6 in the 1st semester of academic year 2013 at Anubanmaetha School 14 young children and Ban si muat klao School 15 young children. Try out The sample was selected by purposive sampling . The pilot study was carried out for 2 weeks. The instruments used in this research were PRISA learning model , Lesson Plan according to PRISA learning model , The Honesty Conservational Practical of young children and Evaluation form for honesty of young children . The data were analyzed by using Item Objective Congruence.

The results of research found that PRISA learning model to promote young children's honesty comprised 5 steps of Preception : P, Reflective thinking : R, Interaction : I, Sharing : S, and Application : A. The Item Objective Congruence of PRISA, after 5 experts assessed it, was 0.6-1.0 which was shown that the model contents appropriateness and implementation to promote young children's honesty.

Key words: honesty, PRISA learning model

บทนำ

" ...ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง
เด็กๆ จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดมีขึ้นในตนเอง
เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดี มีประโยชน์
และมีชีวิตที่สะอาดที่เจริญมั่นคง..."

พระบรมราโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ปีพุทธศักราช 2531 พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 18 พฤศจิกายน 2531 (สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า,2554:66) จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวข้างต้นจะเห็นได้ว่าความซื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ควรพัฒนาให้แก่เด็กและเยาวชนไทย หากทุกคนเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดี และทำหน้าที่ของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตย่อมทำให้ประเทศชาติมีความเจริญและสงบสุข ซึ่งการใช้กระบวนการขัดเกลาทางสังคมโดยสถาบันหลักทั้ง สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว และสถาบันโรงเรียน ควรมีบทบาทหน้าที่ในการปลูกฝัง ขัดเกลา และส่งเสริมความซื่อสัตย์ให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้ความซื่อสัตย์จะได้อยู่หยั่งรากลึกอย่างมั่นคงในสังคมไทยต่อไป

ความซื่อสัตย์ไม่ได้เป็นลักษณะที่ติดตัวทารกมาแต่กำเนิดแต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม การที่บุคคลจะรู้สิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรประพฤติหรือไม่นั้นเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูและการเลียนแบบพฤติกรรม ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก ซึ่งการปลูกฝังและการเสริมสร้างความซื่อสัตย์ให้แก่สมาชิกในสังคมควรเริ่มปลูกฝังให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพราะเด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นไปอย่างรวดเร็วและเด็กปฐมวัยมีธรรมชาติการเรียนรู้ที่กำลังเริ่มต้นพัฒนาทักษะการคิดในเชิงนามธรรม เช่น การกระทำที่ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี จึงนับได้ว่าเป็นวัยที่สำคัญต่อการเริ่มต้นส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ อย่างไรก็ตามพบว่าเด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือปฏิบัติ เพราะจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจต่อสิ่งที่ประจักษ์ด้วยตาตนเอง ดังนั้นหากต้องการส่งเสริมหรือปลูกฝัง แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมสูงให้เกิดขึ้นในเด็กวัยนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักต่อธรรมชาติการ

เรียนรู้ดังกล่าวของเด็กและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กนำตนเองเข้าสู่ประสบการณ์เรียนรู้โดยตรง (อดิศร จันทรสุข , 2549:1-2)

การส่งเสริมความซื่อสัตย์ให้แก่เด็กปฐมวัย นั้นควรกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปและกระทำอย่างต่อเนื่อง จึงจะเกิดการซึมซับสู่จิตใจของเด็กและบังเกิดผลดีในระยะยาว โดยเริ่มจากการให้เด็กได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กและแบบอย่างในรูปแบบต่างๆ เช่น นิทาน ข่าว การเล่าเรื่องประกอบภาพ บทบาทสมมติ เป็นต้น แล้วชวนเด็กพูดคุยถึงสิ่งที่ควรทำ สิ่งที่ไม่ควรทำ หรือมีผลอย่างไรถ้าทำหรือไม่ทำ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจในพฤติกรรมของตัวแบบและเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามต่อไป และต้องให้เด็กได้ฝึกฝนตนเอง เรียนรู้การควบคุมอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกของตนเอง ซึ่งการบ่มเพาะลักษณะนิสัยทั้งสามด้านจำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมให้เด็กเกิดความมีวินัย ความรับผิดชอบและความรู้ผิดชอบชั่วดี ในวิถีชีวิตประจำวัน รวมทั้งควรเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดในสิ่งที่ตนเองกระทำ ซึ่งเมื่อเด็กมีประสบการณ์ตรงต่อสิ่งที่เขาเรียนรู้ก็จะเกิดการจดจำได้ดียิ่งกว่าการท่องจำจากหนังสือหรือ คำบอกของผู้ใหญ่ และเมื่อเด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองมีประสบการณ์ในมิติต่างๆจากการตั้งคำถามและการเชื่อมโยงของครูผู้สอน เด็กก็จะสามารถคิดพิจารณาอย่างใคร่ครวญด้วยตนเองได้ว่า เขาสามารถนำการเรียนรู้ที่ได้รับไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง ซึ่งเด็กจะสามารถพัฒนาทักษะการคิดการตัดสินใจตลอดจนการกระทำ และการปฏิบัติสิ่งต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้ในที่สุด ประกอบกับให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคมให้แก่เด็ก ซึ่งเด็กจะได้มีการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักรับผิดชอบในงานที่ตนเองได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เคารพสิทธิของผู้อื่น ดูแลรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวมและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ ,2543:80-81;ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาษิต ,2539: 766-767; อดิศร จันทรสุข,2549:บทสรุปผู้บริหาร) ซึ่งการส่งเสริมลักษณะนิสัยพื้นฐานดังกล่าวนี้จะนำไปสู่พฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยนำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆมาใช้ดังนี้ 1. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจในปัญหาต่างๆโดยเฉพาะกับปัญหาเชิงจริยธรรม (ทิศนา แขมมณี,2546:45) 2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของบลูมที่เชื่อว่าการรับรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เลือกหาตัวแบบที่ผู้เรียนสนใจรับรู้ และสามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม (Bloom,1976: 18) 3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา ซึ่งแบนดูราเชื่อว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเกิดขึ้นจากการสังเกตจากตัวแบบ สามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อมๆกัน ตัวแบบนี้ทำให้ผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ๆที่ไม่เคยแสดงมาก่อน หรือมีผลทำให้ผู้สังเกตเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีอยู่ก่อนให้เพิ่มขึ้น หรือมีผลยับยั้งการเกิดพฤติกรรมของผู้สังเกต (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต,2549 :50-51) 4. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ ซึ่งเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม การเสริมแรงทางบวกจะมีผลทำให้พฤติกรรมที่ได้รับการเสริมแรงนั้นมีความถี่เพิ่มขึ้น เช่น การชมเชย การปรบมือ การให้รางวัล เป็นต้น 5. แนวคิดหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยโดยผู้เรียนจะได้ร่วมกันทำงาน ช่วยกันเรียนรู้และช่วยเหลือกัน ซึ่งเป็นการฝึกฝนทักษะทางสังคมและทักษะ ในการทำงานกลุ่มอันจะ

ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Johnson and Johnson ,1991 : 10-15) 6) การจัดการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือกระทำ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้การทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ ,2549:22) โดยผู้วิจัยนำแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นมาบูรณาการเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่1ขั้นการรับรู้ (P=Perception) เป็นขั้นตอนที่ให้เด็กได้รับรู้เรื่องราวที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์ในรูปแบบของนิทาน การสร้างสถานการณ์จำลอง เกม การสนทนา การเล่าเรื่องประกอบภาพ ฯลฯ เพื่อให้เด็กได้เห็นตัวแบบที่ดีงามและ ได้เรียนรู้ว่าสิ่งใดที่ควรกระทำหรือสิ่งใดไม่ควรกระทำ ซึ่งเป็นการจูงใจให้เด็กได้เลือกกระทำตามตัวแบบที่ดี

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนความคิด (R = Reflective Thinking) เป็นขั้นตอนที่ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบในขั้นการรับรู้ เพื่อตรวจสอบความรู้เดิมของเด็กเกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์และให้เด็กได้รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมกันกระทำ (I = Interaction) เป็นขั้นที่เด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมเป็นกลุ่มซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในขั้นการรับรู้ และ ขั้นสะท้อนคิด เพื่อให้เด็กได้นำสิ่งที่ได้รับรู้มาปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆได้ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตามกฎกติกาหรือข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้รับมอบหมาย และมีวินัยต่อตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (S=Sharing)) เป็นขั้นที่เด็กร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์

ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์นำไปใช้ (A=Application)เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผ่านการตั้งคำถาม การสนทนาและเล่าเรื่องประกอบภาพถึงสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์ เพื่อให้เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบPRISAนี้ได้ผ่านกระบวนการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการทดลองนำร่อง ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถเป็นแนวทางให้แก่ครูปฐมวัยในการนำไปจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ให้แก่เด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย และการหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน และการศึกษาเรียนรู้ ณ โรงเรียนเกษมพิทยา และโรงเรียนรุ่งอรุณ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

1.2 หาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย โดยการนำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence :IOC) ด้านความเหมาะสม และนำมาปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA และหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 32 แผนแบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

2.2 หาคุณภาพของเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA โดยการนำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ และแบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง(Item Objective Congruence :IOC) ด้านความเหมาะสม ผลการประเมินเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องด้านความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดประสบการณ์มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยได้และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย อยู่ที่ 1.0 ซึ่งแสดงว่าแบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องและสามารถนำไปประเมินพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยได้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองนำร่อง (Pilot study) เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA และแบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ไปทดลองใช้เพื่อเป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้ก่อนนำไปทดลอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนำร่อง มีจำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานำร่องครั้งที่ 1 ได้แก่เด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำนวน 14 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานำร่องครั้งที่ 2 ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปีระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านศรีหมวดเกล้า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 15 คนได้จากการเลือกแบบเจาะจง

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองนำร่องกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 1 สัปดาห์ และหลังจากการทดลองนำร่อง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ได้ดังนี้

1. ผลจากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบPRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย พบว่า การส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยควรให้เด็กปฏิบัติเป็นกิจนิสัยควบคู่กับการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีงาม ให้ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น และได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม และแนวคิดหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ และได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PRISAเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้(P=Perception) เป็นขั้นตอนที่ให้เด็กได้รับรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความดีงามในรูปแบบของการสร้างสถานการณ์จำลอง เกม การสนทนา การเล่าเหตุการณ์ การเล่าข่าว นิทาน การเล่นบทบาทสมมุติ ฯลฯ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความสนใจในคุณลักษณะที่ส่งเสริมความซื่อสัตย์ที่ต้องการพัฒนารวมทั้งเป็นการจูงใจให้เด็กได้เลือกกระทำตามตัวแบบที่ดี

ขั้นการรับรู้นี้ได้นำแนวคิดของบลูมมาใช้ที่เชื่อว่าการที่บุคคลจะเกิดการพัฒนาลักษณะนิสัยใดๆได้บุคคลนั้นจะต้องมีโอกาสได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งนั้นๆก่อน ดังนั้นหากเราต้องการจะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม หรือค่านิยมใดๆ ให้แก่บุคคล เราจึงต้องพยายามจัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนี้ เกิดการรับรู้และสนใจในคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมนั้นๆ(ทิศนา แขมมณี,2546:45)และได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรามาใช้ ซึ่งแบนดูรากล่าวว่าการสังเกตจากตัวแบบมีผลทำให้ผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ๆที่ไม่เคยแสดงมาก่อนหรืออาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สังเกตที่มีอยู่ก่อนให้เพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้สังเกตตัวแบบเคยเรียนรู้พฤติกรรมมาบ้างแล้วในอดีต ตัวแบบจะทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่เคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวพยายามพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นหรือทำหน้าที่ยับยั้งการเกิดพฤติกรรม ในกรณีที่ผู้สังเกตตัวแบบมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือยังไม่เคยมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาก่อน ตัวแบบนั้นก็จะช่วยทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นลดลงหรือไม่เกิดขึ้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต,2549:50-51)

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนความคิด (R = Reflective Thinking) เป็นขั้นตอนที่ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบในขั้นการรับรู้ เพื่อตรวจสอบความรู้เดิมของเด็กเกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์และให้เด็กได้รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ขั้นสะท้อนความคิดนี้ได้นำการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ(Active Learning) มาใช้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้โดยการสนทนาโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อันจะก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งสิ่งที่เด็กพูดจะสะท้อนประสบการณ์และความเข้าใจของเด็กอีกด้วย (ไชยยศ เรืองสุวรรณ ,2549:22) และได้นำทฤษฎีของเพียเจท์มาใช้ซึ่งเชื่อว่าการให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น คิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ซึมซับประสบการณ์เพื่อความรู้ ความเข้าใจ และ ปรับโครงสร้างทางปัญญา จะเป็นพื้นฐานในการคิดหาเหตุผลและมีพัฒนาทางจริยธรรมที่สูงขึ้น (ทิศนา แขมมณี,2550:14-15)

ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมกันกระทำ (I = Interaction) เป็นขั้นที่เด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมเป็นกลุ่มซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในขั้นการรับรู้ และ ขั้นสะท้อนคิด เพื่อให้เด็กได้นำสิ่งที่ได้รับรู้มาปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆได้ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตามกฎกติกาหรือข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้รับมอบหมาย และมีวินัยต่อตนเอง

ขั้นร่วมมือกระทำนี้ได้นำแนวคิดหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ ที่จะให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้ ทางด้านจิตใจและทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นการฝึกความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม อีกทั้งช่วยให้เด็กเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อนๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนผู้อื่น และในขั้นนี้ได้นำการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) มาใช้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ ,2549:22)

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (S=Sharing) เป็นขั้นที่เด็กร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์

ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้นี้ได้นำทฤษฎีของเพียเจท์มาใช้โดยให้ความสำคัญต่อการมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมต่างๆ การได้มีปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเข้าใจความคิดเห็นของบุคคลอื่นมากขึ้นซึ่งเขาจะสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจในปัญหาต่างๆโดยเฉพาะกับปัญหาเชิงจริยธรรมดังนั้นควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการที่ เด็กจะสามารถแสดงความคิดเห็นอภิปรายร่วมกับเพื่อนๆ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กได้พัฒนาจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นไปอย่างรวดเร็ว(ทิศนา แขมมณี,2546:14-15)

ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์นำไปใช้ (A=Application)เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผ่านการตั้งคำถาม การสนทนาและเล่าเรื่องประกอบภาพถึงสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์ เพื่อให้เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ขั้นประยุกต์นำไปใช้ ได้นำทฤษฎีของเพียเจท์มาใช้ซึ่งให้ความสำคัญต่อการกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กให้สูงขึ้นโดยการช่วยให้เด็กได้ฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรมบ่อยๆและฝึกให้เด็กได้วิเคราะห์ ตัดสินใจโดยพิจารณาความเห็น รวมทั้งกฎเกณฑ์ต่างๆทางสังคม เรื่องที่นำมาใช้ในการอภิปรายอาจเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันหรือเป็นเรื่องที่ครูสมมุติขึ้นได้ (ทิศนา แขมมณี,2546:14-15)

ส่วนทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ สามารถนำมาใช้ทุกขั้นตอนของรูปแบบ หากผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมครูจะให้การเสริมแรงทางบวกเช่น การชมเชย การปรบมือ เป็นต้น เพื่อให้พฤติกรรมที่เหมาะสมนั้นมีอัตราที่เพิ่มขึ้น

ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนรูปแบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย กับแนวคิด ทฤษฎี และการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนรูปแบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย กับแนวคิด ทฤษฎี และการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA	**แนวคิด ทฤษฎี และการจัดการเรียนรู้**					
	เพียเจท	บลูม	แบนดูรา	สกินเนอร์	การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ	การเรียนรู้แบบร่วมมือ
ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้		✓	✓	✓		
ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนความคิด	✓			✓	✓	
ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมกันกระทำ				✓	✓	✓
ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓			✓		
ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์นำไปใช้	✓			✓		

จากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA ไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 แสดงว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยได้

การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ไปใช้ มีระยะเวลา 8 สัปดาห์ๆละ 4 วัน คือ วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี โดยจัดกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นเวลา 35 นาที ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 4 ขั้น (ขั้นการรับรู้ ขั้นสะท้อนความคิด ขั้นร่วมกันกระทำ ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นประยุกต์นำไปใช้) สื่อและแหล่งเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยได้นำทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ แนวคิดหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการเรียนรู้แบบลงมือ

กระทำ (Active Learning) มาบูรณาการเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้(P=Perception) โดยจัดการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสในการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ผ่านการสร้างสถานการณ์จำลอง เกม การสนทนา การเล่าเหตุการณ์ การเล่าข่าว นิทาน การเล่นบทบาทสมมุติ ฯลฯ เรื่องราวเหล่านี้เป็นตัวแบบที่ดีงามให้แก่เด็กปฐมวัยซึ่งส่งผลให้ เด็กปฐมวัยสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ๆที่ไม่เคยแสดงมาก่อนหรืออาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สังเกตที่มีอยู่ก่อนให้เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยในขั้นทดลองนำร่องพบว่า เด็กปฐมวัยมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ และนำสิ่งที่ได้รับรู้จากตัวแบบไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแบนดูรา ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์เราส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ และการสังเกตจากตัวแบบมีผลทำให้ผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ๆที่ไม่เคยแสดงมาก่อนหรืออาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สังเกตที่มีอยู่ก่อนให้เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้นี้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแต่ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ภายนอกเท่านั้น กระบวนการนี้เริ่มต้นมาจากภายในแต่ยังไม่จำเป็นต้องมีการแสดงออก อีกทั้งการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเกิดขึ้นจากการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งสามารถจะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อมๆกัน อาจทำหน้าที่ส่งเสริมหรือยับยั้งการเกิดของพฤติกรรมหรือช่วยให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่ โดยตัวแบบนั้นอาจเป็นบุคคลจริงๆ หรือตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสือนวนิยาย เป็นต้น (ทิศนา แขมมณี, 2546 : 19) และสอดคล้องกับ ศศินันท์ นิลจันทร์ (2547: 47-53) ที่ศึกษาผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย หลังจากการจัดกิจกรรมเล่านิทานมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อตรง การตรงต่อเวลา และการควบคุมตนเองสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ .01

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนความคิด (R = Reflective Thinking) เป็นขั้นตอนที่ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบในขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ เพื่อตรวจสอบความรู้เดิมของเด็กเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และให้เด็กได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับเพียเจท์ที่เชื่อว่าการให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น คิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ซึมซับประสบการณ์เพื่อความรู้ ความเข้าใจ และ ปรับโครงสร้างทางปัญญา จะเป็นพื้นฐานในการคิดหาเหตุผลและมีพัฒนาทางจริยธรรมที่สูงขึ้นดังนั้นการฝึกให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ อภิปรายโต้แย้งกัน และตัดสินใจโดยพิจารณาความเห็น กฎเกณฑ์ต่างๆทางสังคม รวมทั้งจัดบรรยากาศในห้องเรียนและในโรงเรียนให้เอื้อต่อการที่เด็กจะสามารถแสดงความคิดเห็นอภิปรายร่วมกับเพื่อนๆ บรรยากาศในที่นี้หมายถึง บรรยากาศของเสรีภาพในการพูดแสดงความคิดเห็น การได้รับการยอมรับ และความปลอดภัยจากการถูกลงโทษ วิพากษ์วิจารณ์ และการกล่าวหาต่างๆประกอบกับการตั้งคำถามจะช่วยยั่วยุให้เกิดกระบวนการคิดค้นวิธีแก้ปัญหา อยากรู้อยากเห็นเพิ่มเติม จะทำให้มีการถามตอบอย่างต่อเนื่องระหว่างครูกับเด็ก (ทิศนา แขมมณี,2550:14-15)

ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมกันกระทำ (I = Interaction) เป็นขั้นที่เด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมเป็นกลุ่มซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเรื่องราวในขั้นที่ 1 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตามกฎกติกาหรือข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน มีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้รับมอบหมาย

รู้จักอดทนรอคอยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับผู้อื่น เมื่อทำกิจกรรมเสร็จสมาชิกภายในกลุ่มได้ร่วมกันเก็บวัสดุอุปกรณ์ไว้ที่เดิมในสภาพที่เรียบร้อย ดังที่ กรมวิชาการ (2543 : 45-46)กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าสามารถช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูดแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ส่งเสริมทักษะทางสังคมทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและสามารถทำงานร่วมกัน และ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543 : 22-23) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะทางสังคมโดยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม เด็กได้เรียนรู้บริบทของสังคม การทำงานเป็นกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้พูดคุยสนทนา ได้มีส่วนร่วมอภิปราย และได้สังเกตทบทวน แลกเปลี่ยนความรู้กันอย่างแท้จริง สิ่งที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนนอกจากนี้ ได้แก่ การได้แลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นของกันและกัน เพิ่มการยอมรับนับถือแก่กัน เพราะเกิดจากการทำงานที่มีความสำเร็จร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยา สันตานนท์. (2553: 64-65) ที่ได้ศึกษาระดับและการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติมจากภาพปะติดเป็นกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบางปะกอก ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรมการวาดภาพ ต่อเติมจากภาพปะติดเป็นกลุ่มในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีสัมพันธภาพทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์ และสอดคล้องกับสุวิทย์ สุขหมั่น (2546 : 85-89) ที่ได้ศึกษาผลการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมความสามัคคี ความเมตตากรุณา ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และ ความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพัฒนาเด็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรรมจริยธรรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีพัฒนาการทางพฤติกรรมจริธรรมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบกับในขั้นนี้ได้นำแนวคิดการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ(Active Learning) มาใช้ เป็นการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำและรับรู้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้(receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ลงไปผู้เรียนจะได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ ,2549:22)

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (S=Sharing) เป็นขั้นที่เด็กร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัยพื้นฐานของความซื่อสัตย์ทั้งความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และความรู้ผิดชอบชั่วดีซึ่งเพียเจท์เชื่อว่าการเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมต่างๆและการได้มีปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเข้าใจความคิดเห็นของบุคคลอื่นมากขึ้นซึ่งเขาจะสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจในปัญหาต่างๆโดยเฉพาะกับปัญหาเชิงจริยธรรม ดังนั้นการให้เด็กได้เข้ากลุ่มทางสังคมต่างๆจะช่วยเด็กได้เรียนรู้บทบาทของตนเองและผู้อื่น อันจะช่วยให้เขาได้พัฒนาจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นไปอย่างรวดเร็ว(ทิศนา แขมมณี,2550:14-15) จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กพบว่าในช่วงแรกเด็กยังไม่กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ซึ่งครูต้องคอยกระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์นำไปใช้ (A=Application)เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ในชีวิตประจำวันและสถานการณ์อื่นๆได้อย่างเหมาะสม ดังที่เพียเจย์กล่าวว่าครูสามารถช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กให้สูงขึ้นได้โดยการช่วยให้เด็กได้ฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรมบ่อยๆและฝึกให้เด็กได้วิเคราะห์ ตัดสินใจโดยพิจารณาความเห็น รวมทั้งกฎเกณฑ์ต่างๆทางสังคม เรื่องที่นำมาใช้ในการอภิปรายอาจเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันหรือเป็นเรื่องที่ครูสมมุติขึ้นก็ได้ และควรเป็นปัญหาที่สามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่ตรงกับระดับพัฒนาการทางจริยธรรมที่เป็นอยู่ของผู้เรียนหรือในระดับที่สูงกว่า การเสนอสถานการณ์ปัญหานั้น อาจใช้สื่อ ภาพ สไลด์ หรือวีดิทัศน์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหาชัดเจนขึ้น (ทิศนา แขมมณี,2546:14-15)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยนี้ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางบวก โดยการการชมเชยและการปรบมือ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้พฤติกรรมที่เหมาะสมนั้นมีอัตราที่เพิ่มขึ้น จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าเมื่อให้การเสริมแรงทางบวกแก่เด็กที่แสดงพฤติกรรมเหมาะสมเด็กจะแสดงพฤติกรรมนั้นอีก ซึ่งสอดคล้องกับสกินเนอร์ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของบุคคลจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม ซึ่งการเสริมแรงบวกจะช่วยให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้นหรือลดลง ดังนั้นเราจึงสามารถวางเงื่อนไข โดยใช้ตัวเสริมแรงเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต,2549:32)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ดังนี้

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ให้แก่เด็กปฐมวัย
2. ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ไปใช้กับเด็กในช่วงอายุอื่น เช่น เด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ปี ,อายุ 4-5 ปี หรือนำไปปรับใช้กับระดับชั้นประถมศึกษาเป็นต้น
3. ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PRISA เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยไปใช้ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านอื่น เช่น ความเมตตากรุณา การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2543) . การสอนจิตปัญญา.กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.

_____. (2545) . รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา.กรุงเทพฯ:เอดิสันแพรสโปรดักส์ .

จริยา สันตานนท์. (2553) . การพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติมจากภาพปะติดเป็นกลุ่ม ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2549) .เทคโนโลยีการศึกษา:ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.

ทิศนา แขมมณี . (2546) .การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.กรุงเทพมหานคร: เสริมสิน พรีเพรส ซิสเท็ม.

_____. (2550) . ศาสตร์การสอน;องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). การเตรียมความพร้อมด้านลักษณะนิสัย.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิชาการ,กรม. (2543). เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด:การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.กรุงเทพมหานคร:โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา,ของสถานศึกษา.

ศศินันท์ นิลจันทร์. (2547) . ผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย.ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย.กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2549) . ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม.พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุวิทย์ สุขหมั่น. (2546) .ผลชองการใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพัฒนาเด็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น.ขอนแก่น: , มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า. (2554). การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงในสังคมไทย.กรงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

อดิศร จันทรสุข. (2549).รายงานการวิจัยการปลูกฝังคุณธรรมในเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนสร้างสรรค์ของแกนนำโรงเรียนวิถีพุทธ.กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ภาษาต่างประเทศ

Bloom .(1976) . Human Characteristics and School Learning. New York: McGraw-Hill Book Company

Johnson and Johnson . (1991). Effect of cooperative,competitive and individualistic learning experiences on social development. Exceptional children.49:10-15.